

श्लेष्मातक

श्लेष्मातको हिमः स्वादिः स्याद्रुक्षः पिच्छिलः शुचिः ।। (ध.नि०)

Slesmataka is svadu in rasa, ruksa, picchila in guna, hima in veerya and suci.

श्लेष्मलं मधुरं शीतं श्लेष्मातकफलं गुरु ।। (चरक० सू० २७.१५२)

Slesmataka phala is madhura in rasa, guru in guna, sita in veerya, increases slesma.

श्लेष्मातकः कटुहिमो मधुरः कषायः
स्वादुश्च पाचवकरः कृमिशूलहारी ।
आमास्रदोषफलरोधबहुव्रणार्ति
विस्फोटशान्तिकरणः कफकारकश्च ।।

भूकर्बुदारो मधुरः कृमिदोषविनाशनः ।
वातप्रकोपनः किञ्चित् सशीतः स्वर्णमारकः ।। (Rjn)

Slesmataka is katu, madhura, kashaya in rasa, hima in veerya, svadu in paka, increases kapha, alleviates krmis, sula, ama, asra dosha, phala rodha, bahu vrana, arti and visphota.

Bhuka budara is madhura in rasa, kincit sita in veerya, increases vata, destroys krmidosha, is svarna maraka.

बहुवारो विस्फोटव्रणविसर्पकुष्ठनुत् ।
मधुरस्तुवरस्तिक्तः केश्यश्च कफपित्तहृत् ।।

फलमामन्तु विष्टम्भिरक्तपित्तकफास्रजित् ।।
फलमामन्तु मधुरं स्निग्धं श्लेष्मलं शीतलं गुरु ।। (Bpn)

Bahuvara is madhura, tuvara, tikta in rasa, kesya, alleviates kapha, pitta, visphota, vrana, visarpa and kustha.

Ama phala is madhura in rasa, snigdha, guru in guna, sita in virya, increases slesma, is vistambhi, alleviates raktapitta, kapha and asra.